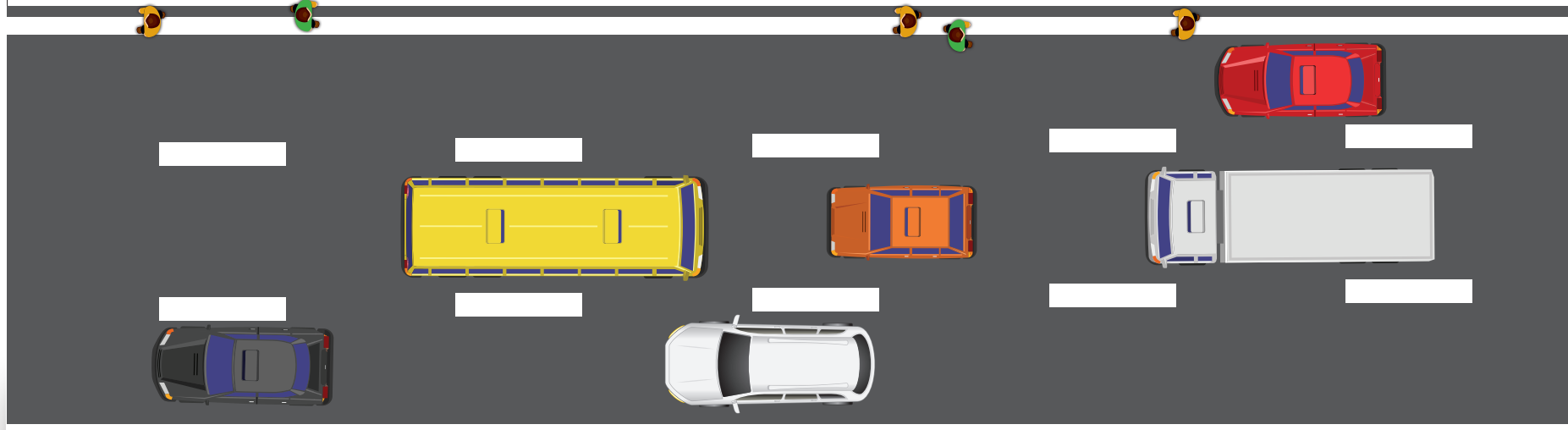

همیشه خانوادگی

تمایل ۸۶ درصدی تهرانی‌ها به حمل و نقل عمومی

نتایج نظرسنجی همشهری درباره رفتار شناسی شهروندان تهرانی در ترافیک مهرماه

گزارش سرور قاضی زاده
مدیر پژوهش

شاهد ۱۵ تا ۱۸ میلیون سفر شهری است. با شروع مهرماه تعداد سفرها در تهران به بیش از ۲۳ میلیون سفرها در روز افزایش می‌یابد. به همین منظور شناخت گزینه‌های سفر شهروندان یکی از اولویت‌هایی است که می‌تواند موجب برنامه‌ریزی مؤثر از سوی مدیران شهری شود. براساس برنامه پنجم و ششم توسعه، هر ساله باید به میزان استفاده مردم از حمل و نقل عمومی افزوده می‌شد و میزان بهره‌مندی مردم از حمل و نقل عمومی تا سال ۱۴۰۴ به بیش از

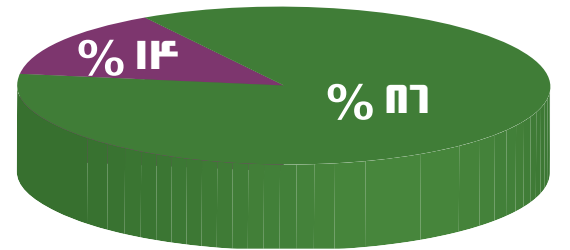
تهران با جمعیت روزانه بالغ بر ۹ میلیون نفر، شهری شلوغ و پر ترافیک است. هر ساله با شروع سال تحصیلی تردد در شهر تهران افزایش چشمگیری پیدا می‌کند. بیش از ۵ میلیون دانش‌آموز و دانشجویان در این شهر با آغاز مهر فعالیتشان را از سر می‌گیرند. پایتخت هر روز

۴۵ درصد می‌رسید. بررسی نگرش و رفتار شناسی شهروندان تهرانی در ترافیک مهرماه، از آن رو دارای اهمیت است که در کنار آمارها و داده‌های نهادی رسمی، رویکرد شهروندان برای انتخاب شیوه تردد در شهر تهران را به صورت دقیق‌تر در اختیار همگان قرار می‌دهد. دستگاه‌های مسئول به منظور حل مسائل تهران برنامه‌ریزی می‌کنند و در این میان بررسی نگرش و رفتار شناسی تهرانی‌ها می‌تواند معیاری در دست‌تری در اختیار برنامه‌ریزان و مدیران شهری قرار دهد. براساس

همین موضوع و دغدغه، مرکز پژوهش همشهری، با توجه به اهمیت ترافیک مهرماه و تأثیر آن بر زندگی و کسب و کار و فعالیت شهروندان با استفاده از یک نظر سنجی تلاش کرده‌است تا نگرش شهروندان تهرانی را درباره الگوهای ترددشان در شهر تهران جویا شود. این نظر سنجی به روش پیمایش تلفنی و با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی و طبقه‌بندی شده در قالب مصاحبه با ۱۰۲۰ نفر از شهروندان تهرانی از تاریخ ۳ تا ۱۰ مهرماه به انجام شده است.

تمایل به استفاده از ناوگان حمل و نقل عمومی در صورت توسعه ظرفیت

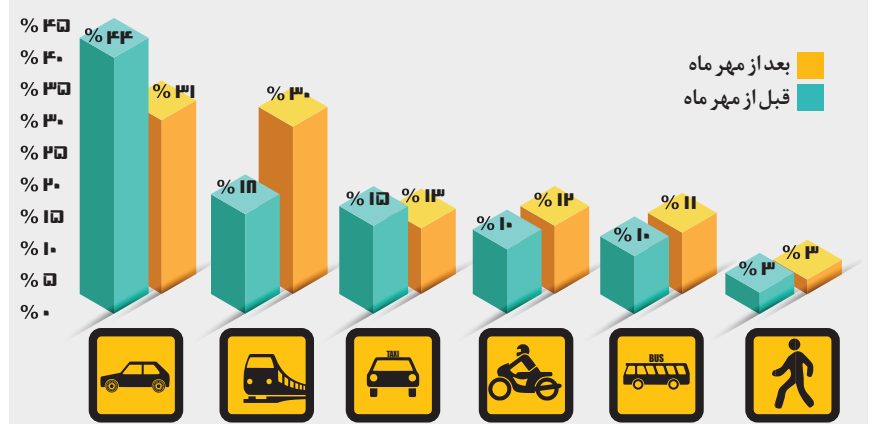
اکثر پاسخگویان (۸۶ درصد) اعلام کردند که در صورت تقویت و افزایش ناوگان حمل و نقل عمومی حاضر به استفاده از این وسایل (مترو، اتوبوس و تاکسی) به جای وسیله نقلیه شخصی خود هستند. تنها ۱۴ درصد عنوان کردند حتی در صورت توسعه و تقویت حمل و نقل عمومی از آن استفاده نخواهند کرد.

بلی، حاضر به استفاده هستیم. خیر، تمایلی ندارم.

مقایسه رفتار ترافیکی شهروندان تهرانی قبل و بعد از مهرماه

بررسی تغییر الگوی رفتار ترافیکی شهروندان تهرانی قبل و بعد از مهرماه نشان می‌دهد که مترو با افزایش ۱۲ درصدی در انتخاب سامانه‌های حمل و نقلی در ترافیک مهرماه جایگاه نخست را به خود اختصاص داده‌است. همچنین بررسی الگوی رفتاری شهروندان بیانگر این نکته است که میزان استفاده از خودروی شخصی با آغاز مهرماه و بازگشایی مدارس، ۱۳ درصد کاهش یافته است. استفاده از تاکسی شهری و اینترنتی با شروع ترافیک مهرماه ۲ درصد کاهش یافته و از طرف دیگر استفاده از موتورسیکلت با افزایش ۲ درصدی و اتوبوس با افزایش یک درصدی مواجه شده است.

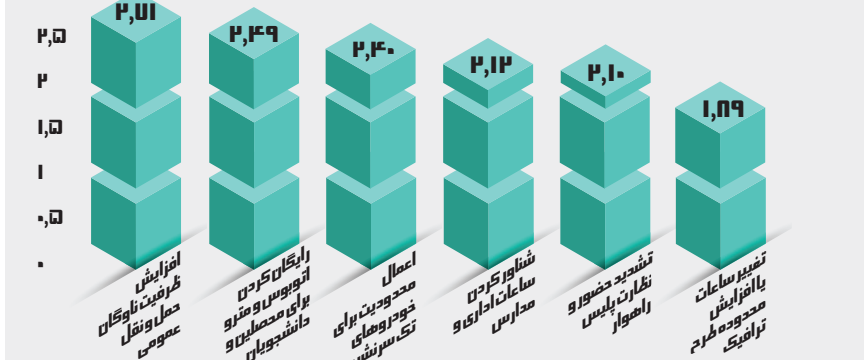
ارزیابی عوامل مؤثر در کاهش ترافیک مهرماه از نظر شهروندان

از شهروندان تهرانی پرسیده شد، میزان تأثیر گذاری هر یک از راهکارهای مؤثر بر ترافیک تهران را (از زیاد تا کم) ارزیابی کرده و به هر کدام از آنها از ۱ تا ۳ امتیاز دهند. راهکارهای مورد پرش، عموماً برگرفته از سیاست‌های سال‌های گذشته در روزهای مهرماه بوده‌است. ارزیابی راهکار پرسیده شده از شهروندان به شرح ذیل است:

عوامل مؤثر در کاهش ترافیک	میزان تأثیر	زیاد	تاحدی	کم	اصلاً	جمع	میانگین امتیاز
افزایش ظرفیت ناوگان حمل و نقل عمومی و تشدید نظارت	۸۱%	۱۲%	۶%	۱%	۱%	۲۷۱	۲.۷۱
طرح رایگان کردن اتوبوس و مترو برای دانش آموزان و دانشجویان	۶۷%	۱۹%	۱۱%	۳%	۱%	۲۴۹	۲.۴۹
اعمال محدودیت برای خودروهای شخصی تک‌سرنشین	۶۴%	۱۶%	۱۳%	۷%	۱%	۲۳۶	۲.۳۶
شناور کردن ساعات اداری و مدارس	۴۵%	۲۹%	۱۷%	۹%	۱%	۲۱۱	۲.۱۱
تشدید حضور و نظارت پلیس راهور	۴۹%	۱۹%	۲۱%	۱۱%	۱%	۲۰۷	۲.۰۷
تغییر ساعات یا افزایش محدوده طرح ترافیک	۳۶%	۲۶%	۲۶%	۱۲%	۱%	۱۸۶	۱.۸۶
تعداد کل پاسخگویان							۱۰۲۰

مقایسه میانگین امتیاز عوامل مؤثر بر کاهش ترافیک مهرماه

نتایج نظرسنجی نشان می‌دهد که مردم بیشترین باور را به راهکار «افزایش ظرفیت ناوگان حمل و نقل عمومی و نظارت دقیق تر از سوی شهرداری» با میانگین امتیاز ۲.۷۱ از ۳ برای کاهش ترافیک مهرماه دارند. «طرح رایگان کردن اتوبوس و مترو برای دانش آموزان و دانشجویان» در جایگاه بعدی با میانگین امتیاز ۲.۴۹ از ۳ موافقان زیادی دارد. «اعمال محدودیت برای خودروهای شخصی تک‌سرنشین» نیز با میانگین ۲.۴۰ از ۳ از طرفداران قابل توجهی برای کاهش ترافیک مهرماه برخوردار است. راهکارهای «شناور کردن ساعات اداری و مدارس» و «تشدید حضور و نظارت پلیس راهور» به ترتیب با میانگین امتیازهای ۲.۱۲ و ۲.۰۷ از ۳ امتیاز، در مرتبه‌های پنجم و ششم رتبه‌بندی از نظر پاسخگویان قرار دارند. طرح «تغییر ساعات یا افزایش محدوده طرح ترافیک» نیز با میانگین امتیاز ۱.۸۶، کمترین طرفدار را در میان عوامل مؤثر بر کاهش ترافیک مهرماه داشت.

نتایج مهم‌ترین یافته‌های نظرسنجی

کاهش ۱۳ درصدی استفاده از خودروی شخصی با آغاز مهرماه

افزایش ۱۲ درصدی استفاده از مترو در مهرماه

۸۶ درصد از شهروندان تهرانی در صورت تقویت و افزایش ناوگان حمل و نقل عمومی حاضر به استفاده از وسایل نقلیه عمومی (مترو، اتوبوس و تاکسی) به جای استفاده از وسیله نقلیه شخصی خود هستند.

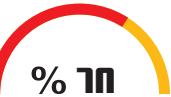
۸۰ درصد از شهروندان تهرانی «اعمال محدودیت برای خودروهای تک‌سرنشین» را به میزان زیاد و تا حدی در کاهش ترافیک مهرماه مؤثر می‌دانند.

۸۶ درصد از شهروندان تهرانی «طرح رایگان کردن اتوبوس و مترو برای دانش آموزان و دانشجویان» را به میزان زیاد و تا حدی در کاهش ترافیک مهرماه تأثیرگذار می‌دانند.

۷۴ درصد از پاسخگویان معتقدند طرح «شناور کردن ساعات ادارات و مدارس» به میزان زیاد و تا حدی در کاهش ترافیک مهرماه مؤثر می‌باشد.

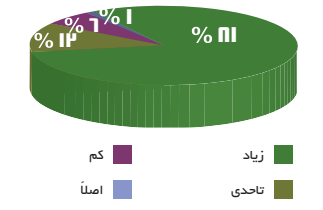
۶۸ درصد از شهروندان تهرانی به میزان زیاد و تا حدی «تشدید حضور و نظارت پلیس راهور فرا» را در کاهش ترافیک مهرماه مؤثر می‌دانند.

پژوهش

میزان تأثیر گذاری عوامل مؤثر در کاهش ترافیک مهرماه

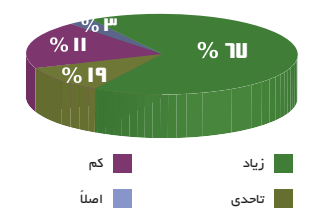
۱- «افزایش ظرفیت ناوگان حمل و نقل عمومی و نظارت دقیق تر از سوی شهرداری»

۹۳ درصد از شهروندان تهرانی (زیاد و تا حدی) معتقدند که «افزایش ظرفیت ناوگان حمل و نقل عمومی و نظارت دقیق تر شهرداری تهران» می‌تواند بر کاهش ترافیک ابتدای مهرماه تأثیر بسزایی داشته باشد. تنها ۶ درصد از شهروندان تأثیر این راهکار را کم دانسته‌اند.

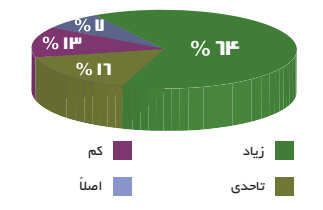
۲- «طرح رایگان کردن اتوبوس و مترو برای دانش آموزان و دانشجویان»

۸۶ درصد از شهروندان تهرانی «طرح رایگان کردن اتوبوس و مترو برای دانش آموزان و دانشجویان» را به میزان زیاد و تا حدی در کاهش ترافیک مهرماه تأثیرگذار می‌دانند. تنها ۱ درصد تأثیر این راهکار را در کاهش ترافیک کم اعلام کردند.

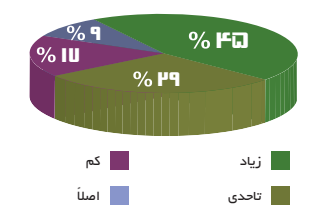
۳- «اعمال محدودیت برای خودروهای تک‌سرنشین»

اکثریت شهروندان (۸۰ درصد) «اعمال محدودیت برای خودروهای تک‌سرنشین» را به میزان زیاد و تا حدی در کاهش ترافیک مهرماه مؤثر می‌دانند. تنها ۱۳ درصد شهروندان تأثیر این راهکار را کم اعلام کرده‌اند. ۱۲ درصد هم معتقد بودند که این راهکار تأثیری در کاهش ترافیک ندارد.

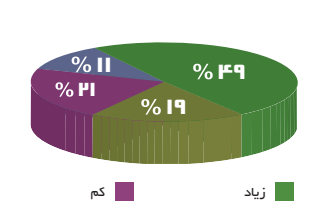
۴- «شناور کردن ساعات ادارات و مدارس»

۷۴ درصد از پاسخگویان معتقدند طرح «شناور کردن ساعات ادارات و مدارس» به میزان زیاد و تا حدی در کاهش ترافیک مهرماه مؤثر است. ۱۷ درصد نیز تأثیر این راهکار را کم و ۹ درصد پاسخگویان این راهکار را بی تأثیر دانسته‌اند.

۵- «تشدید حضور و نظارت پلیس راهور»

۶۸ درصد از شهروندان تهرانی به میزان زیاد و تا حدی «تشدید حضور و نظارت پلیس راهور فرا» را در کاهش ترافیک مهرماه مؤثر می‌دانند. ۳۲ درصد از شهروندان نیز تأثیر این راهکار را کم و اصلاً اعلام کرده‌اند.

۶- «تغییر ساعات یا افزایش محدوده طرح ترافیک»

۶۲ درصد از پاسخگویان معتقد بودند که راهکار «تغییر ساعات یا افزایش محدوده طرح ترافیک» به میزان زیاد و تا حدی در کاهش ترافیک مهرماه می‌شود و تنها ۲۶ درصد از شهروندان تهرانی معتقدند که تأثیر این راهکار بر کاهش ترافیک کم است. ۱۲ درصد از شهروندان نیز معتقد بودند که این راهکار تأثیری در کاهش ترافیک ندارد.

